

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel/Fax (0-32) 255-26-47, Tel. /Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, 06.08.2002r.

RKT-411/14/02/MK

Decyzja nr RKT-35/2002

Na podstawie art.104 k.p.a., art. 28 ust. 6 oraz art.17 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000r. Nr 122, poz.1319 oraz z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyduje się zgodę** na dokonanie koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust.3 pkt 1 w/w ustawy, polegającej na nabyciu przez RWE Aqua Gesellschaft mit beschränkter Haftung z siedzibą w Berlinie, Republika Federalna Niemiec, 34% udziałów Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej, powodujących uzyskanie co najmniej 25% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki.

Uzasadnienie

W dniu 26.04.2002r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej organem antymonopolowym) wpłynęło zgłoszenie RWE Aqua Gesellschaft mit beschränkter Haftung z siedzibą w Berlinie, Republika Federalna Niemiec (zwana dalej RWE Aqua GmbH) , dotyczące zgłoszenia zamiaru dokonania koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000r. Nr 122, poz.1319 oraz z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800-zwana dalej ustawą antymonopolową), polegającej na nabyciu przez RWE Aqua GmbH, 34% udziałów Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej (zwana dalej PWiK Sp. z o.o.). Po nabyciu przez RWE Aqua GmbH, udziałów w PWiK Sp. z o.o., przedsiębiorca ten uzyska co najmniej 25% głosów w organach tego przedsiębiorcy.

Jak wynika ze zgłoszenia zamiaru koncentracji, Gmina Dąbrowa Górnicza umową z dnia 17 kwietnia 2002r. (karty nr od 37 do nr 69) zbyła na rzecz RWE Aqua GmbH, 20.400 udziałów Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w

Dąbrowie Górniczej (zwane dalej PWiK Sp. z o.o.), której to spółki, Gmina była jedynym udziałowcem. Nabycie udziałów spowoduje osiągnięcie 34% głosów na zgromadzeniu wspólników PWiK Sp. z o.o.

Po dokonaniu zamierzonej koncentracji udziałowcami PWiK Sp. z o.o. będzie:

- Gmina Dąbrowa Górnicza – 51 % udziałów
- RWE Aqua GmbH- 34 % udziałów
- pracownicy PWiK Sp. z o.o.-15 % udziałów.

Aby zamiar koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust.3 pkt 1 ustawy antymonopolowej, podlegał obowiązkowi zgłoszenia Prezesowi Urzędu, zgodnie z art.12 ust.1 ustawy, łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru musi przekroczyć 50 mln EURO.

Ponadto zgodnie z art.13 pkt 1b oraz pkt 2 w/w ustawy, zamiar dokonania koncentracji podlega obowiązkowi zgłoszenia Prezesowi Urzędu, jeżeli obrót przedsiębiorcy, którego udziały zostaną nabyte, przekroczył chociaż w jednym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartość 10 mln EURO na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz jeśli łączny udział w rynku przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji przekroczył 20%.

Jak wynika z przekazanych przez RWE Aqua GmbH, informacji, łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w rozumieniu art.4 pkt 14 i art. 15 ustawy antymonopolowej, w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia tj. w 2001r. przekroczył 50 mln EURO i wynosił:

- grupa do której przynależy RWE Aqua GmbH-(...) EURO (karta nr 12)
- grupa do której przynależy PWiK Sp. z o.o.-(...) EURO (karta nr 12)

Ponadto jak wynika z informacji przekazanych przez RWE Aqua GmbH, obrót przedsiębiorcy, którego udziały są nabywane czyli PWiK Sp. z o.o. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przekroczył w 2000r. oraz 2001r. równowartość 10 mln EURO i wynosił odpowiednio (...) EURO (karta nr 218) oraz (...) EURO (karta nr 249).

Przedsiębiorcami bezpośrednio uczestniczącymi w tej koncentracji jest RWE Aqua GmbH oraz PWiK Sp. z o.o.

Spółka RWE Aqua GmbH przynależy do grupy kapitałowej, w skład której wchodzi około 2.000 przedsiębiorstw zależnych, działających na całym świecie i prowadzących bardzo zróżnicowaną działalność gospodarczą. Bezpośrednim, 100% udziałowcem RWE Aqua GmbH jest Thames Water Aqua Holdings GmbH. Natomiast jedynym właścicielem Thames Water Aqua Holdings jest RWE AG z siedzibą w Niemczech. Koncern RWE AG prowadzi działalność na świecie a przede wszystkim w Europie w sektorach: wydobywania gazu i ropy, handlu energią elektryczną, węglem, ropą naftową i gazem, obsługi sieci energetycznych, zagospodarowania odpadów i recykling, wytwarzanie energii elektrycznej oraz gospodarki wodno-ściekowej. Jak wynika z oświadczenia RWE Aqua GmbH, w piśmie z dnia 16.07.2002r., oraz z dnia 29.07.2002r. koncern ten za wyjątkiem rynku dostaw gazu w Czechach, nigdzie nie posiada pozycji dominującej a tym bardziej monopolistycznej.

W strukturze koncernu RWE, działalność dostawy wody i odprowadzania ścieków świadczą spółki należące do RWE Aqua GmbH oraz Thames Water Placement w Londynie, które obydwie są zarządzane przez Thames Water Aqua Holdings GmbH. Działalność w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Niemiec i Europy środkowo-wschodniej jest prowadzona przez koncern RWE, poprzez bezpośredniego uczestnika tej koncentracji tj. RWE Aqua GmbH. Natomiast Thames Water Utilities Limited w Londynie prowadzi działalność w zakresie dostawy wody tylko na terenie Wielkiej Brytanii. Udział w rynku brytyjskim tego przedsiębiorcy wynosi około 20%. Natomiast na rynku niemieckim RWE Aqua GmbH, dostarcza około (...)% całkowitej ilości wody (karta nr 360 i 361). Oprócz RWE Aqua GmbH, działa w Niemczech około 7.000 przedsiębiorstw zaopatrujących w wodę. Za wyjątkiem Niemiec, RWE Aqua prowadzi działalność w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na Węgrzech oraz na terenie byłej Jugosławii.

Na terenie Polski, grupa kapitałowa RWE AG, prowadzi działalność m.in. w sektorach: projektowania i budowy sieci gazowych, zaopatrzenia w energię ciepłą na bazie gazu ziemnego, dystrybucji gazu ziemnego i ciepła, działalność doradczą, wspieranie przedsięwzięć z dziedziny prywatyzacji elektrociepłowni, obrót gazem płynnym, budowa sieci elektroenergetycznych, dystrybucja energii elektrycznej, wywóz i zagospodarowanie nieczystości stałych i płynnych oraz budowa i eksploatacja ciepłowni. Udział w rynku spółek należących do grupy RWE AG nie jest znaczny, gdyż wynosi najwyżej kilka procent. Znaczące udziały w rynku polskim, posiadają następujące spółki zależne do RWE AG: Bałtyk Gaz Sp. z o.o.-(...)% oraz Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania S.A. -(...) % na rynku lokalnym (karta nr 361 do 362).

Do tej pory spółki należące do grupy kapitałowej RWE, nie prowadziły działalności gospodarczej związanej z dostawą wody i odprowadzaniem ścieków w Polsce. Nabycie przez RWE Aqua GmbH, udziałów w PWiK Sp. z o.o. ma być pierwszą inwestycją tego koncernu w tym sektorze w Polsce.

Drugi uczestnik koncentracji tj. PWiK Sp. z o.o. przynależy do grupy kapitałowej Gminy Dąbrowa Górnicza. Oprócz PWiK Sp. z o.o. do grupy kapitałowej Gminy należy: „Miejski Zarząd Ulic i Mostów” Sp. z o.o. oraz „Nemo-Wodny Świat” Sp. z o.o.

Przedmiotem działalności PWiK Sp. z o.o. jest przede wszystkim pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody oraz odprowadzanie ścieków (karta nr 4 i 5). Tym samym zadaniem tej spółki jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie zaopatrzenia mieszkańców tej Gminy w wodę oraz odprowadzania ścieków. PWiK Sp. z o.o. działa na rynku geograficznym Gminy Dąbrowa Górnicza. Na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza, PWiK Sp. z o.o. jest jedynym przedsiębiorcą świadczącym w sposób zawodowy usługi dostawy wody i odprowadzania ścieków, tym samym jest na tym rynku tzw. „monopolistą naturalnym”. Dlatego też zamiar niniejszej koncentracji nie podlegał wyłączeniu z obowiązku jej zgłoszenia organowi antymonopolowemu na podstawie art.13 pkt 2 ustawy antymonopolowej.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył co następuje:

Przepis art.17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż organ antymonopolowy wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku, której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Wobec czego warunkiem koniecznym do wydania przez organ antymonopolowy zgody na dokonanie danej koncentracji jest wykazanie, iż nie spowoduje ona powstania pozycji dominującej na rynku ani jej umocnienia, oraz iż dokonanie koncentracji nie spowoduje ograniczenia konkurencji na rynku. Tym samym warunkiem koniecznym do wydania przez organ antymonopolowy zgody na dokonanie koncentracji jest wykazanie, iż uzyskanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku nie będzie skutkowało istotnym ograniczeniem konkurencji.

Warunkiem koniecznym do ustalenia skutków koncentracji na danym rynku jest ustalenie rynku właściwego w danej sprawie.

Zgodnie z art.4 pkt 8 rynkiem właściwym w danej sprawie, jest rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakoś są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Jak wskazano to powyżej przedsiębiorca, którego udziały są nabywane tj. PWiK Sp. z o.o. działa na rynku dostawy wody, odbioru i oczyszczania ścieków na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza. Przedsiębiorca ten jest jedynym przedsiębiorcą świadczącym w sposób zawodowy usługi w zakresie zawodowego zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków dla odbiorców w tej Gminie poprzez sieć wodociągowo-kanalizacyjną należącą do tej Gminy.

W zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków drugi uczestnik tej koncentracji, nabywający udziały PWiK Sp. z o.o. tj. RWE Aqua GmbH, działa na tym samym rynku produktowym tj. prowadzi działalność związaną z dostawą wody i odprowadzaniem ścieków, lecz do tej pory nie prowadził działalności w tym zakresie zarówno w Gminie Dąbrowa Górnicza jak i w Polsce. Tym samym pomimo zbieżnych rynków produktowych, brak jest wspólnych rynków geograficznych dla uczestników niniejszej koncentracji.

Zdaniem organu antymonopolowego zamierzona koncentracja może spowodować zmiany przede wszystkim w zakresie świadczenia usług dostawy wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza. Dlatego też rynkiem właściwym w tej sprawie jest rynek świadczenia usług dostawy wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza.

Zgodnie z art.4 pkt 9 ustawy antymonopolowej, przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów, domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Jak wykazano to powyżej na rynku właściwym w tej sprawie, PWiK Sp. z o.o. jest jedynym przedsiębiorcą świadczącym w sposób zawodowy usługi w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków. Z informacji przekazanych RWE Aqua GmbH wynika (karta nr 347), iż spółka ta zaopatruje w wodę (...)% mieszkańców Gminy

oraz odprowadza ścieki około (...)% mieszkańców. Pozostałe 0,5% mieszkańców zaopatruje się w wodę z własnych ujęć lub też bezpośrednio z sieci Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów. Natomiast mieszkańcy, którzy nie posiadają dostępu do miejskiej sieci kanalizacyjnej, korzystają z usług przedsiębiorstw świadczących usługi asenizacyjne.

W zakresie dostawy wody dla odbiorców z grupy klientów przemysłowych oraz pozostałych odbiorców, dostawę wody realizuje na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza bezpośrednio PWiK Sp. z o.o. Niewielka ilość wody dostarczana odbiorcom przemysłowym, jest pobierana z własnych ujęć przez tych przedsiębiorców, są to m.in. zakłady chemiczne, huta szkła, ubojnia drobiu oraz wytwórnia wód mineralnych. Jeden z w/w przedsiębiorców pobierana ze swojego ujęcia wodę dostarcza poprzez sieć do niego należąca, do zasobów mieszkaniowych (dwa bloki mieszkalne) do niedawna do niego należących, na cele konsumpcyjne. Łączne zużycie wody w w/w budynkach stanowi 0,024% całkowitej ilości wody sprzedanej przez PWiK Sp. z o.o. odbiorcom na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza. Tym samym przedsiębiorca ten nie świadczy w sposób profesjonalny usług dostawy wody i odprowadzania ścieków, w związku z czym nie można uznać go za konkurenta PWiK Sp. z o.o.

Tym samym PWiK Sp. z o.o. posiadając na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza, na rynku rozprowadzania wody i odprowadzania ścieków udział w rynku przekraczający 40%, oraz nie posiadając profesjonalnej konkurencji na rynku swojej działalności, posiada pozycję dominującą na rynku rozprowadzania wody i odbioru ścieków na terenie tej Gminy, w rozumieniu art.4 pkt 9 w/w ustawy antymonopolowej. Ponadto PWiK Sp. z o.o. niewielkie ilości wody sprzedaje w ilościach hurtowych ZUW w Siewierzu, który równocześnie dostarcza wodę do PWiK Sp. z o.o. (karta nr 276 i 277 oraz nr 349)

Jak wynika z art.17 w/w ustawy organ antymonopolowy nie mógłby wydać zgody na dokonanie danej koncentracji, jeśli w jej wyniku doszłoby do umocnienia pozycji dominującej na rynku przez przedsiębiorcę posiadającego już taką pozycję, co mogłoby ponadto spowodować istotne ograniczenie konkurencji na tym rynku.

PWiK Sp. z o.o. posiada pozycję dominującą na rynku rozprowadzania wody i odprowadzania ścieków, można ponadto stwierdzić, iż przedsiębiorca ten posiada tzw. „monopol naturalny”, gdyż jest on jedynym właścicielem na terenie Gminy sieci wodociągowo-kanalizacyjnej służącej do profesjonalnego świadczenia w/w usług. Wejście do tej spółki inwestora zagranicznego, funkcjonującego w innych rejonach geograficznych na tych samych rynkach produktowych, nie zmieni sytuacji na rynku geograficznym właściwym w niniejszej sprawie tj. w Gminie Dąbrowa Górnicza, pod kątem osłabienia konkurencji, gdyż w chwili obecnej nie funkcjonują żaden przedsiębiorcy będący konkurentami PWiK Sp. z o.o. na tym rynku. Dokapitalizowanie PWiK Sp. z o.o. może spowodować dalsze inwestycje tej spółki zmierzające do rozbudowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w tej Gminie. Jednakże nie może to spowodować osłabienia konkurencji, gdyż w istocie takiej konkurencji na rynku nie ma. O konkurencji na tych rynkach można by mówić w przypadku pojawienia się na obszarze tej Gminy, nowego przedsiębiorcy zdolnego do zaoferowania odbiorcom świadczenie usług rozprowadzania wody i odprowadzania ścieków, które to byłyby dla odbiorców alternatywą do usług świadczonych obecnie przez PWiK Sp. z o.o. Jednakże bariery techniczne, finansowe i organizacyjne, oraz doświadczenia społeczności lokalnych na całym świecie wskazują, iż pojawienie się konkurencji na tym rynku jest praktycznie mało prawdopodobne. Jak wynika z

doświadczenia, istnieje niewielkie prawdopodobieństwo, iż pojawi się na danym rynku nowy przedsiębiorca, który chciałby każdemu odbiorcy zaoferować drugie alternatywne podłączenie do sieci. Wiąże się to z brakiem mobilności sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, trwałym związaniem sieci z gruntem oraz zniszczeniem infrastruktury na powierzchni przy przeprowadzaniu tego typu inwestycji. Wobec tego wejście nowego przedsiębiorcy na ten rynek tj. w tym przypadku RWE Aqua GmbH, jest możliwe jedynie poprzez nabycie obecnej sieci, jej dalszą modernizację oraz ewentualną rozbudowę.

Ponadto jak wynika z ustaleń organu antymonopolowego, oraz informacji RWE Aqua GmbH, brak jest również negatywnych skutków zamierzonej koncentracji dla konsumentów. Dokonanie zamierzonej koncentracji spowoduje poprawę jakości dostarczanej wody. Ponadto zamierzona koncentracja nie spowoduje nadmiernego wzrostu cen za świadczone przez PWiK Sp. z o.o. usługi z uwagi na przepisy chroniące odbiorców usług wodno-kanalizacyjnych zawarte w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12.03.2002r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków (Dz.U. Nr 26, poz. 257). Zgodnie z w/w uregulowaniami, taryfy ustala przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne, które to taryfy są następnie zatwierdzane w drodze uchwały przez Radę Gminy. Nieuzasadnionemu wzrostowi cen, zapobiegają również przepisy w/w rozporządzenia, które określają obiektywne kryteria ustalania niezbędnych przychodów przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego.

Wobec powyższego organ antymonopolowy stanął na stanowisku, iż nabycie przez RWE Aqua GmbH, 34% udziałów PWiK Sp. z o.o., nie spowoduje wzmocnienia posiadanej obecnie przez tego przedsiębiorcę, pozycji dominującej na rynku. Celem objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym tej spółki, jest dalsze dofinansowanie PWiK Sp. z o.o.

Ponadto z racji nie posiadania przez PWiK Sp. z o.o., konkurencji na rynku rozprowadzania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza, dokonanie zamierzonej koncentracji nie spowoduje ograniczenia konkurencji na tym rynku.

Tym samym wydanie zgody na dokonanie koncentracji, polegającej na nabyciu przez RWE Aqua GmbH, 34% udziałów PWiK Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej jest uzasadnione.

Stąd orzeka się jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

DYREKTOR DELEGATURY
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

ALICJA KRAL

